

STORTINGET

Innst. 288 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:154 S (2025–2026)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja om en ny likestillingsmelding for frihet og feminisme

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om likestilling.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Komiteen inviterte til skriftlig høring i saken med frist 26. mars 2026 og mottok fem uttalelser. Representantforslaget har vært forelagt Kultur- og likestillingsdepartementet til uttalelse. Brev av 26. mars 2026 fra statsråd Lubna Bobby Jaffery er vedlagt innstillingen. Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hashim Abdi, lederen Bente Estil

og Benjamin Jakobsen, fra Fremskrittspartiet, Liv Gustavsen, Silje Hjemdal og Morgan Langfeldt, fra Høyre, Haagen Poppe og Tone Wilhelmsen Trøen, fra Sosialistisk Venstreparti, Mirell Høyer-Berntsen, fra Miljøpartiet De Grønne, Siren Julianne Jensen, og fra Kristelig Folkeparti, Jorunn Gleditsch Lossius, viser til Representantforslag 154 S (2025–2026) fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja om å be regjeringen legge frem en stortingsmelding om likestilling.

Komiteen har gjennomført skriftlig høring, og berørte instanser har hatt anledning til å gi innspill til forslaget.

Komiteen viser til at forslagsstillerne begrunner forslaget med behovet for en helhetlig gjennomgang av likestillingspolitikken og viser til utviklingstrekk og ulike utfordringer på likestillingsfeltet, herunder NOU 2024:8 Likestillingens neste steg.

Komiteen viser videre til svar fra statsråden, som redegjør for regjeringens pågående og planlagte arbeid med likestilling. Statsråden peker blant annet på regjeringens strategi for likestilling mellom kvinner og menn 2025–2030, arbeid med likestilling på tvers av diskrimineringsgrunnlag samt oppfølgingen av NOU 2024:8 gjennom en varslet stortingsmelding om gutters og menns likestillingsutfordringer, som planlegges lagt frem høsten 2026.

Komiteen merker seg at statsråden også viser til arbeidet med kunnskapsgrunnlag, forskning og statistikk, organisering og virkemidler på likestillingsfeltet samt til gjeldende strategier og handlingsplaner knyttet til blant annet vold og overgrep, seksuell trakassering, diskriminering og ytringsklima.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er enige med forslagsstillerne i at likestilling forutsetter at alle mennesker har like rettigheter og reelle muligheter til å utvikle sine evner, ta selvstendige valg og delta aktivt i samfunnet uavhengig av kjønn. Disse medlemmer er også enige i at det er lenge siden Stortinget behandlet en likestillingsmelding sist (Meld. St. 7 (2015–2016)), og at mye har skjedd siden den gang.

Disse medlemmer viser likevel til at likestilling på ulike vis har vært på dagsordenen i Stortinget og ellers, gjennom den årlige redegjørelsen om den likestillingspolitiske situasjonen og gjennom regjeringens strategi for likestilling der seks hovedmål er fokus: økonomisk selvstendighet og likestilt arbeidsliv, færre kjønnsdelte utdanningsvalg, et samfunn uten vold, voldtekt, seksuell trakassering og netthets, frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold, bedre helse for kvinner og menn og et godt virkemiddelapparat for likestilling.

Disse medlemmer viser videre til opptrappingsplanen mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028) som inneholder 122 initiativer og tiltak, og som det sist ble rapportert status på sommeren 2025. Og disse medlemmer viser til ny partnerdrapskommisjon og samtykkeloven, som trådte i kraft 1. juli i fjor. En egen melding om seksuell trakassering ble lagt fram i 2024 (Meld. St. 7 (2024–2025)).

Disse medlemmer mener det er viktig at man også løfter gutter og menns likestillingsutfordringer. Disse medlemmer viser til Mannsutvalgets utredning (NOU 2024:8) og at det nå er varslet en historisk stortingsmelding om gutter og menns likestillingsutfordringer høsten 2026.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, viser til at likestilling er et grunnleggende prinsipp i det norske samfunnet, og at alle skal ha like rettigheter, plikter og muligheter. Flertallet mener derfor at politikken på området må innrettes mot konkrete utfordringer og målrettede tiltak.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at regjeringen allerede løpende orienterer Stortinget om status og prioriteringer på likestillingsfeltet, blant annet gjennom kultur- og likestillingsministerens redegjørelse. Senest ble Stortinget orientert om dette i redegjørelsen 21. april 2026.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti kan på denne bakgrunn ikke se at det er nødvendig å be regjeringen utarbeide en egen likestillingsmelding.

Disse medlemmer mener Stortingets tid og ressurser heller bør brukes på behandling av konkrete for-

slag som kan styrke enkeltmenneskers frihet, bekjempe vold og overgrep, sikre like muligheter i utdanning og arbeidsliv og redusere barrierer som hindrer deltakelse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil understreke at likestillingspolitikk for disse medlemmer handler om individets frihet og like muligheter, ikke om statlig detaljstyring eller moralisering over folks livsvalg.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre, mener likestillingsarbeidet må ha et bredt perspektiv, og at utfordringene i Norge fortsatt er sammensatte. Flertallet vil fremheve gutter og menns utfordringer, herunder gutters utfordringer i utdanningssystemet og menns psykiske helse. Videre de store utfordringene som fortsatt eksisterer innenfor kvinnehelse, hvor mangel på kunnskap, forskning og likeverdige helsetjenester er et stort problem. Det norske arbeidslivet er fortsatt for kjønnsdelt, og arbeidet med å fremme en sterk heltidskultur er svært viktig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ser sterkt behov for en forsterket innsats mot vold i nære relasjoner og bekjempelse av æresrelatert vold og negativ sosial kontroll. Dette er alvorlige utfordringer som svekker likestillingen. Det samme gjelder arbeidet med å sikre LHBT+-personers rettigheter og trygghet og reell likestilling for personer med funksjonsnedsettelse.

Disse medlemmer viser til at det nå er ti år siden regjeringen Solberg la frem den forrige stortingsmeldingen om likestilling, Meld. St. 7 (2015–2016) Likestilling i praksis. Disse medlemmer anerkjenner de utfordringene som representanter fra Venstre løfter i sitt representantforslag, knyttet til at samfunnet har gjennomgått store endringer siden forrige melding. Digitalisering, nye arbeidsmønstre og en urolig internasjonal situasjon med økt press på LHBT+-rettigheter og likestilling gjør at det kan være behov for en oppdatert og helhetlig gjennomgang av feltet.

Disse medlemmer mener det er mange reelle og dokumenterte likestillingsutfordringer som hadde fortjent en bredere og mer helhetlig politisk drøftelse. Regjeringen viser til at den har utarbeidet en likestillingsstrategi for kvinner og menn som gjelder i perioden 2025 til 2030. I tillegg varsler regjeringen at den skal komme med en stortingsmelding høsten 2026 for å følge opp Mannsutvalgets NOU 2024:8 Likestillingens neste seg. Disse medlemmer vil understreke at det ikke er gjennom handlingsplaner og strategier, men gjennom arbeidet med stortingsmeldinger, lover og representantforslag at Stortinget demokratisk kan stake ut kursen videre for et helhetlig likestillingsarbeid. Disse medlemmer mener Støre-regjeringen ikke har mak-

tet å samle likestillingspolitikken i et helhetlig dokument, og at en stykkevis og delt tilnærming svekker muligheten for en koordinert innsats. Det er gode argumenter for behovet for en ny stortingsmelding om helhetlig likestilling som kunne gi Stortinget mulighet til å stake ut en tydelig kurs for fremtidens likestillingspolitikk basert på kunnskap og dokumenterte utfordringer. Disse medlemmer mener likevel at det nå er viktig at Mannsutvalgets offentlige utredning følges opp, og imøteser den varslede stortingsmeldingen om dette høsten 2026. Disse medlemmer ønsker derfor ikke å støtte eller fremme forslag om en ny likestillingsmelding nå, men forventer at regjeringen legger til rette for at Stortinget innen overskuelig fremtid kan behandle en ny og helhetlig likestillingsmelding.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen har lansert en strategi for likestilling mellom kvinner og menn som skal gjelde fra 2025 til 2030, og forventer at regjeringen oppdaterer Stortinget om hvordan de tverrgående målene operasjonaliseres, og hvilken fremdrift som er gjort i de ulike departementene. Disse medlemmer merker seg at statsråden i sin likestillingspolitiske redegjørelse for Stortinget 21. april 2026 ikke brukte anledningen til å holde Stortinget oppdatert om måloppnåelse i strategiarbeidet, og forventer at statsråden i sine redegjørelser årlig heretter benytter anledningen til å gjøre dette.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til representantforslaget om en ny likestillingsmelding.

Disse medlemmer ønsker forslaget velkommen og mener forslaget har gode grunner for seg. Disse medlemmer viser til at det er over ti år siden forrige likestillingsmelding ble lagt frem for Stortinget. Videre viser disse medlemmer til at det siden den gang har vært en stor utvikling på det brede likestillings- og diskrimineringsfeltet og store fremskritt med å styrke arbeidet mot alle former for diskriminering.

Disse medlemmer viser til at statsråden har gjort rede for regjeringens arbeid på likestillingsfeltet, både i svarbrev og senest i statsrådens årlige redegjørelse. Disse medlemmer anerkjenner det arbeidet som har blitt gjort og gjøres på likestillings- og diskrimineringsfeltet, og mener det har vært svært viktig og bør fortsette. Samtidig mener disse medlemmer at det er behov for en helhetlig og styrket innsats for å fremme likestilling og beskytte rettigheter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at konservative krefter og ytre høyre-vridde krefter i en rekke land ofte og mer åpenlyst går til angrep på kvinner og ulike minoritetsgruppers rettigheter og friheter, og at dette også i økende grad forekommer i land nært oss. Disse medlemmer viser også til at vi heller ikke i Norge er immune for tilbakeslag, og vil derfor understreke behovet for at tilbakeslagene møtes med en offensiv politikk for likestilling og mot diskriminering i alle former.

En ny likestillingsmelding vil kunne være et egnet verktøy for dette.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne vil også understreke betydningen av at man i et arbeid med en ny likestillingsmelding legger et interseksjonelt perspektiv til grunn. Disse medlemmer viser til flere av høringsinnspillene der dette løftes.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om likestilling.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om likestilling.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:154 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja om en ny likestillingsmelding for frihet og feminisme – vedtas ikke.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 12. mai 2026

Bente Estil

leder

Mirell Høyer-Berntsen

ordfører

DET KONGELIGE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget - Familie- og kulturkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1622-

26. mars 2026

Svar på spørsmål om vurdering av representantforslag 8:154 S (2025-2026)

Jeg viser til representantforslaget fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja om en ny likestillingsmelding for frihet og feminisme - Dokument 8:154 S (2025-2026). Representantene har fremmet følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om likestilling.

Under følger merknader til forslaget:

Et likestilt samfunn er grunnlaget for å gi alle muligheter til å leve gode liv, og skape et godt samfunn. Regjeringen arbeider derfor systematisk og konsekvent med likestilling både lokalt, nasjonalt og globalt og på alle diskrimineringsgrunnlag.

Vi har innsatser som gjelder likestilling mellom kvinner og menn, likestilling av mennesker med funksjonsnedsettelse, for kjønns- og seksualitetsmangfold, mot rasisme og diskriminering, mot antisemittisme, mot hets og diskriminering av samer og mot muslimfiendtlighet. Vi har lagt føringer for den norske innsatsen for kvinners rettigheter og kjønnslikestilling internasjonalt gjennom egne handlingsplaner. Vi er en konsistent bidragsyter internasjonalt, både politisk og finansielt, i kampen mot alle former for diskriminering på grunn av kjønn, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Regjeringens Strategi for likestilling mellom kvinner og menn 2025-2030 er den første av sitt slag fra en norsk regjering. Strategien gir oss seks klare mål for hvor vi skal være i 2030. Slik samler vi den nasjonale innsatsen for å løse viktige utfordringer på likestillingsfeltet for kvinner og menn. Det er utviklet et indikatorsett som årlig skal følge utviklingen på hvert av hovedmålene, og tiltak vil settes inn ved behov for å sikre riktig kurs.

Forslagsstillerne viser til NOU 2024:8 Likestillingens neste steg og mener denne bør følges av en ny likestillingsmelding. På Mannsdagen 19. november 2024 orienterte jeg om at utredningen skulle følges opp med en melding til Stortinget om gutter og menns likestillingsutfordringer, jf. også likestillingspolitisk redegjørelse for Stortinget i 2025. Vi er godt i gang og ser fram til å legge den fram høsten 2026. Meldingen tar for seg de samme innsatsområdene som Mannsutvalgets utredning: menn som omsorgspersoner, kjønnsforskjeller i utdanning og arbeidsliv, helse og utsatthet og likestillingspolitikk for alle.

Robuste fagmiljøer er, som forslagsstillerne viser til, helt sentralt for en slagkraftig likestillingspolitikk. Regjeringen varslet derfor i Prop. 1 S (2025-2026) for Kultur- og likestillingsdepartementet at vi vil utrede organiseringen, ansvarsfordelingen og virkemidlene til sentrale aktører på likestillingsfeltet. Det handler om å sikre et effektivt likestillingsapparat for å gjennomføre de politiske ambisjonene.

I 2025 fikk OECD i oppdrag fra KUD å gjøre en gjennomgang av offentlige myndigheters arbeid med likestilling. Regjeringen gjennomgår anbefalingene i rapporten og vil vurdere hvordan disse kan følges opp.

Vi skal løfte det systematiske arbeidet med likestilling, mangfold og menneskerettigheter i kommunene gjennom et prosjekt som skal styrke kommunenes likestillingsarbeid i praksis. Vi har opprettet en egen filial av LDO i Alta i 2025. Vi har bidratt til en landsdekkende struktur for likestillingsarbeidet ved å opprette et nytt likestillingssenter i region vest.

Vold i nære relasjoner, voldtekt, seksuell trakassering og netthets er til hinder for et trygt og likestilt samfunn. Dette trekkes berettiget fram som en likestillingsutfordring av forslagsstillerne. Jeg vil i den sammenheng vise til Strategi for likestilling mellom kvinner og menn 2025-2030 og til Opptappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024-2028), som er regjeringens fremste verktøy i arbeidet mot vold og overgrep. Vi har satt ned en permanent partnerdrapskommisjon og samtykkeloven, som trådte i kraft 1. juli 2025, er en milepæl. Meldingen om seksuell trakassering ble lagt fram i 2024.

Forslagsstillerne omtaler motstand mot likestilling som bakstreversk og at det er mulig å motvirke polarisering. I tillegg til de gode momentene forslagsstillerne trekker fram, vil jeg nevne at regjeringen har lagt fram en overordnet strategi for å legge til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale, og en strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon (2025-2030). Årets nasjonale likestillingskonferanse handlet om motstand mot likestilling.

Oppdatert fagkunnskap er viktig, noe forslagsstillerne etterlyser. Vi legger stor vekt på solid kunnskapsgrunnlag og finansierer en rekke relevante prosjekter, vi har en rammeavtale med Statistisk sentralbyrå og finansierer CORE – Senter for likestillingsforskning, for å nevne noe.

Vi har nettopp mottatt en rapport fra Norges forskningsråd om hvordan likestillingsarbeidet i Norge kan styrkes gjennom økt kunnskap om likestilling, diskriminering og mangfold.

På denne bakgrunnen mener jeg at arbeidet for likestilling er godt ivaretatt gjennom systematisk og variert arbeid gjennom mange år og ulike pågående ulike innsatser. Politisk vilje og store ambisjoner for likestilling er omsatt i omfattende planer for at folk skal ha større frihet og mulighet til å leve det livet de ønsker. I år holder jeg likestillingspolitisk redegjørelse for Stortinget 21. april og ser fram til debatt den 30. april.

Med hilsen

Lubna Jaffery

